

60.008/x
M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1973. augusztus 21.

bb. 1 irányelv a lakó- és utcabizottságok választásáról és működéséről

1/-don/gk/rj/ h1 la

1973. augusztus 21.

a tanácsok közlönyében megjelent a hazafias népfront országos tanácsa titkárságának és a minisztertanács tanácsi hivatalának együttes irányelve a lakó- és utcabizottságok választásáról és működéséről. az irányelvek a lakóbizottságok jellegének meghatározását, tevékenységük segítségének megfogalmazását, valamint a tanácstestületek rendeletalkotásának elősegítését szolgálják. e célok érdekében - az irányelv szerint - a lakóbizottságok a lakosság öntevékeny társadalmi-érdekképviseleti szervei. a lakóbizottság szervezése és működése elsősorban a városi településeken, általában a többszintes épületekben indokolt. ötven-százötven lakónként célszerű egy-egy lakóbizottságot létrehozni. a osaládirányú beépítésű városrészekben - külső kerületekben - utcabizottságok szervezhetők. az utcabizottságok feladatköre lényegében azonos a lakóbizottságokéval.

a lakóbizottságok megbízatása ez évben általában lejár, ezért időszerű újjaválasztásuk. az újjaválasztásra - ahol ez négy éven belül nem történt meg - 1973 utolsó és 1974 első negyedében kerüljön sor - mondja az irányelv. a lakóbizottságokat egyébként öt évenként célszerű választani. a lakóbizottság vagy annak tagja - ha nem látja el feladatát vagy érdemtelennek válik e tisztségre - visszahívható. lakóbizottságonként - az időközi választások elkerülése végett - két-három pótag is megválasztható.

/folyt.köv./

9.45 rj

- 1 -

NA

bb. 1. / irányelv... 1. folyt./rj

a lakóbizottságok tevékenységüket üléseiken fejtik ki; vizsgálják, értékelik és segítik a szocialista együttélés szabályainak megtartását, a közéleti tevékenység kibontakoztatását, a lakosság és a tanácsstagok, a tanácsai, valamint a nem tanácsai szervek közötti kapcsolatokat, a házfelügyelő teendőinek ellátását.

a lakóbizottságot az elnök vezeti, a lakóbizottság megbízása alapján ellátja az ülések közötti operatív tennivalókat, többek között a lakóközösség érdekeinek képviselését szervezi a helyi társadalmi célok végrehajtását a tanácsstag választókerületi tevékenysége segítségével közreműködik a társadalmi tulajdon védelmében.

az irányelv szerint a tanács végrehajtó bizottságának illetékes szakigazgatási szervei és vállalatjai, valamint intézményei kötelesek kikérni a lakóbizottság elnökének véleményét minden olyan lényeges kérdésben, amely a lakóházat és közvetlen környékét érinti /például lakóházfelújítás, tatarozás, karbantartás, az új házfelügyelő alkalmazása, a régi fölmentése, játszótér, játszótér kialakítása/. az említett szervek vezetői kötelesek továbbá a lakóbizottság, illetve annak elnöke véleményét, bjelentéseit, javaslatait figyelembe venni, és a lakóbizottságot, az elnököt a tett intézkedésekről vagy akadályokról tájékoztatni.

Lakógyűlést évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. a lakógyűlést a lakóbizottság elhatározása alapján a lakóbizottság elnöke hívja össze és vezeti. lakógyűlés összehívását - fontos ügyekben - a lakók, a tanácsstag, a tanácsai szervek és a népfrentbizottságok is kezdeményezhetik. a lakóbizottság a lakógyűlésen tájékoztatja a lakókat végzett munkájáról, a lakóközösséget érintő fontosabb kérdésekről.

a lakóbizottságokat az érintett épületek, illetve utcák lakóinak gyűlésén választják. a választás akkor érvényes, ha a jelenlevő lakók több mint fele a jelöltekre /póttagokra/ adja szavazatát. a lakóbizottságok tagjaira és elnökeire a tanácsstag, a lakók, a népfrentbizottságok és a tanácsszervek képviselői tehetnek javaslatot.

a lakóbizottságok hatósági jellegű tevékenységet /bizonyítványok, igazolások kiadása stb./ nem látnak el, az ilyen feladatok alól mentesülnek.

szövetkezeti házakban a lakószövetkezet vezetőségét, társasházakban az intéző bizottságot, illetve azok megfelelő /háztömb/ szerveit kell felkérni a lakóbizottságok feladatainak ellátására. /mti/

--

- 2 -

bb.2. bartók-estettel kezdődik a budapesti zenei hetek eseménysorozata

1/ró/tm/a/hi

1973. augusztus 21.

az őszi évad hagyományos ünnepi eseménysorozata, a budapesti zenei hetek szeptember 24-én az erkel színházban megrendezendő bartók-esttel kezdődik. a hangversenyen ferencsik jános vezényli a magyar állami hangversenyzenekart, s kocsis zoltán működik közre. ezt a koncertet másnap a zeneakadémián megismétlik.

a fesztivál vendégművészei között időrendben anda géza az első, aki szeptember 27-én adja szólóestjét a zeneakadémián, október 2-án pedig a filharmóniai társaság zenekarának hangversenyén működik közre az erkel színházban, ahol kórodi andrás vezényletével beethoven esz-dur zongoraversenyét adja elő. a világhírű szólolisták sorát anja silja folytatja: október 4-én a rádiózenekarral schönberg: die erwartung című monodramáját szóltatja meg, lehel györgy vezényletével. két nappal később október 6-án dietrich fischer-dieskau ad dalestet az erkel színházban.

október 13-án a jeles francia gordonkaművész, pierre fourmier lép pódiumra a zeneakadémián, 24-én aurele nicole fuvolaművész ad ugyanott szólóestet. a vendégkarmesterek közül aaron copland, a kiváló amerikai zeneszerző mutatkozik be elsőnek a magyar állami hangversenyzenekar élén, szeptember 28-án; mario rossi október 3-án és 8-án lép fel.

október 1-én a prágai kamarazenekar, október 14-én a litván kamarazenekar, október 16-án a lipcsei gewandhaus-orchester, október 17-én a smetana vonósnégyes ad hangversenyt. a budapesti zenei hetek eseményein rangos hazai szereplőgárda működik közre: horváth lászló, perényi miklós, tusa erzsébet, kalmár magda, lehotka gábor, kiss gyula, szilay erika, pongrácz péter, lantos istván, ránkai dezső, kovács dénes, a felsorolás korántsem teljes, csak izelítőt ad a nagy érdeklődéssel várt művészi eseménysorról. /mti/

--

- 3 -

bb.3. kötszövő üzem épül barcson

vid/a/ká

1973. augusztus 21.

kötszövő és vele párhuzamosan működő konfekcióüzemet épít a somogy megyei barcs nagyközségben a fővárosi kézműipari vállalat. a 26 millió forint értékű beruházást - fejlesztési alapjából - több mint hat millió forinttal támogatja a somogy megyei tanács. az évente kilencven tonna kapacitású üzem 1974. végére épül meg, s a negyedik ötéves terv utolsó esztendőjében már öt-hatszáz embert foglalkoztat. a megállapodásban, amelyet a közelmúltban írt alá a somogy megyei tanács és a fővárosi kézműipari vállalat, arról is szó van, hogy 1980-ban már nyolc-kilencszáz dolgozót foglalkoztat a később kibővítendő üzem. /mti/

--

bb.5. téli egyetem harkányban

vid/ká/a/la

1973. augusztus 21.

még be sem fejeződtek az országban a nyári egyetemek és harkányban már a téli egyetemre készülnek, amely mintegy száz fapulva nyitja meg kapuit hazai és a külföldi vendégek előtt. az érdeklődés igen nagy. idén az ötödik alkalommal kerül sor a nemzetközi egyetemre az európai hírlí fűrdőhelyen, mégpedig december 2. és 15. között. hazánkban ez az egyetlen téli egyetem, s azért rendezik harkányban, mert a természeti szépségekben bővelkedő és mediterrán éghajlatu fűrdőhely decemberben is kellemes pihenést nyújt a vendégeknek. a tit speciális téli programot szervek számukra. megismerkednek baranya szép tájaival és nevezetes városaival., történelmi emlékeivel és kulturális értékeivel, s az itt élő nemzetiségek népművészetével. a téli egyetem előadássorozatában mindig kiemelkedő helyet foglalnak el a ii. világháború eseményei, tekintettel arra, hogy a közelben - a dráva mentén - zajlottak le e térség leghevesebb csatái. 1969 óta állandó résztvevői a harkányi találkozóknak azok a szovjet és bolgár veteránok, akik valaha itt küzdöttek a hitlerista megszállók ellen. előadás hangzik majd el a drávai felszabadító hadjáratról és a hallgatók el látogatnak az ütközetek színhelyére is. az ismeretterjesztő program mellett a vendégek naponta élvezhetik majd a tenkes-alja világhírű kincsét: a 63 fokos rádióaktív termálvizet, sőt a rászorulóknak gyógykezelésben is részvélhetnek itt-tartózkodásuk idején. /mti/

--

- 4 -

bb.4. szeptember 22-én nyílik a ii. nemzetközi kisplasztikai biennálé

i/ro/tr/a/h1

1973. augusztus 21.

a budapesti művészeti hetek programjában második alkalommal nyitja meg kapuit szeptember 22.-én a műcsarnokban a nemzetközi kisplasztikai biennálé. célja, hogy rendszeres bemutatási lehetőséget biztosítson a kisméretű szobrászati alkotások különböző stílusú és műfajú törekvéseinek. már az első rendezvény is - 1971-ben - nagy nemzetközi érdeklődés mellett - 22 országból 116 művész - részvételével - zajlott le. a biennálét több neves külföldi szakember is megtekintette, s nagyon kedvező képet festettek hazánk e nagy nemzetközi seregszemléjéről, kezdeményezéséről.

a ii. nemzetközi kisplasztikai biennálé iránt még nagyobb az érdeklődés. hazánkkal együtt 36 ország 146 művésze jelentette be részvételi szándékát; 620 darab kisplasztika, érem, dombormű várja a nézőket a műcsarnok összes kiállítási termében. az első kisplasztikai biennálén ferenczy béni művészetét ismertettük meg retrospektív kiállítás keretében, most az 1958-ban elhunyt medgyessy ferenc szobrászművész műveiből rendeznek önálló tárlatot a magyar nemzeti galéria tulajdonában lévő alkotásai-ból. ugynebben a teremben mutatjk be hat magyar részvevő anyagát: kerényi jeno, kiss istván, kiss sándor, kovács ferenc, mikus sándor, és vilt tiber műveit. mint a kiállítás rendezője, baranyi judit az mti munkatársának elmondotta, a kiállítandó anyag - amelynek jelentős része már megérkezett, - kiválóan alkalmas arra, hogy bemutassa a jelenkori szobrászat e fontos ágának legfigyelemreméltóbb alkotásait, módot nyújt a különböző országok törekvéseinek összevetésére, s így - a művészet támogatása és a közönség tájékoztatása mellett - hozzájárul a nemzetek közötti kulturális kapcsolatok elmélyítéséhez is.

a nemzetközi tárlat jó alkalomul szolgálhat arra is, hogy tovább tisztuljon a kisplasztikának mint művészeti ágnak a fogalma: a látogatók találkozhatnak majd önálló művekkel, s olyan alkotásokkal is, amelyek a korszerű városépítés szerves részeként válnak igazán jelentősékké. a tárlat képet nyújt majd - a szélsőséges irányzatok mellőzésével - a műfaj minden számottevő, előrevivó érdemleges kísérletéről. figyelemre méltó, hogy az első biennáléhoz képest sokkal kevesebb az érem, általában a térplasztika lesz a jellemző: újfajta műanyagkísérleteknek, ugynevezett tárgyobjektumoknak, hidropasztikáknak lehetnek tanúi majd a nézők. /folyt.köv./

- 5 -

bb.4./ szeptember.....folyt./-a

a legjobb alkotások közül tíz művész munkáit díjazzák, amelyekről neves hazai és külföldi szaktekintélyekből álló nemzetközi zsűri dönt. a 11. biennálé ünnepélyes megnyitása szeptember 22-én déli 12-kor lesz. a díjakat szeptember 24-én délután adják majd át. a biennálé idejére több külföldi művész és kritikus jelezte látogatását. /mti/

--

bb.6. az autósokhoz szól a telefondoktor

i/vt/gg/hi/a/La

1973. augusztus 21.

nem véletlenül választotta témájául az autósok egészségügyét az augusztus 20- és 26-a közötti hétre a telefondoktor. hazánkban másfélmillió vezetői jogosítvány várja, hogy gazdája volán mögé ülhessen. ugyanakkor a gyalogosok szempontjából nem mindegy, hogy egészséges, nyugdot idegzetű, magabiztos embertársuk vezet-e a gépkocsit, vagy egy ideges, agresszív, lelkiileg vagy testileg beteg ember.

az autóvezetés nem valami sportszerű szórakozás, nem pihenés, vagy kikapcsolódás a szervezet számára, hanem komoly munka, megterheli a vérkeringést, a vele járó izgalom a kritikus helyzetekben körülbelül 30 százalékkal növeli a vérnyomást, s 30-40 százalékkal emeli a pulzusszámot. a fájdalomcsillapítók, lázcsökkentők, nyugtatók, vagy altatók vagy élnkítő tabletták bevétele után a szervezet már másként működik, mint a gyógyszer bevétele előtt: a reflexek romlanak, az akadály észrevételétől a fékezésig eltelt idő meghosszabbodik, sőt néhány gyógyszer bódító hatása a részegséghez hasonló állapotot idéz elő. mindebből logikusan következik, hogy aki nem érzi magát autózás előtt egészen frissnek, egészségesnek, az ne üljön kocsiba.

mindezekről részletes tájékoztatást hallhatnak és egyidejűleg több megszivelelendő jótanácsot is a telefondoktor páciensei - ha felhívják a 171-925-ös számot. /mti/

--

- 6 -

NA

bb.7. német hajszáritó - hongongi férfling - gazdag választékkal készül az őszre a szöváru

1 ol/gk/1e/ok La

1973. augusztus 21.

a szöváru, a fogyasztási szövetkezetek nagy ellátó vállalata már az őszi-téli szezonra rendelt árukat várja, - köztük a külföldi importszállítmányokat, amelyek jó része az előrendelések során már gazdára is talált. a hungarocoop közreműködésével ugyanis sokféle árut vásárolnak külföldről, elsősorban szocialista országokból. egyebek között 5 000 rakéta-porszivót, 10 000 női-férfi, illetve gyermekkerékpárt, 13 000 különféle típusú kis rádiót rendeltek a szovjetunióból. a szövetkezeti boltok választékát gazdagítja majd az ndk-ból érkező műszaki cikkek - hajszáritók, omega porszivók stb. egész serege is. az év végéig 2000 mosógép érkezik romániából.

a ruházati választékot is bővítik szovjet, lengyel, jugoszláv és ndk-beli termékekkel. a szovjetunióból egyebek között egymillió méter fehér sifont és 400 ezer méter lepedővásznat importálnak, amiből hazai vállalattal varratnak ágyneműt. kizárólag a szöváru monopol cikke lesz az a 15 000 darab viszonylag olcsó és divatos fazonu műszőrmebunda, amit lengyelországból rendeltek. ugyancsak monopol cikk a 150 ezer méter lengyel import pamut kordbársony, ezt is idehaza konfekcionáltatják. kizárólagos joggal a szöváru készített bluzokat az ndk-ból érkező 30 ezer méter sima, egyszínű woolpryla jerseyből. jugoszláviából rendeltek - szintén monopol cikként - félmillió pár vékonyszálú női harisnyanadrágot.

nem sokféle, de nagytételű és főként olcsó árut rendeltek különböző tőkés országokból. ezek közé tartozik a hongkongból importált női és bakfis pulóver s a 25 000 mintás poliészter férfi ing. indiából csaknem egymillió pár szintetikus férfi zoknit várnak - ezt is a szöváru monopol cikkeként hozzák forgalomba.

szöváru idei összforgalma előreláthatólag mintegy egymilliárd forint lesz, s ebből 300 millió az importáruk értéke. /mti/

--

8.05/ok

- 7 -

Teljes

ibb.8. erdei munkaruha

1 jf/gk/ok 1e/La

1973. augusztus 21.

az erdészeti tudományos intézetben évek óta foglalkoznak a speciális erdészeti munkaruha kialakításával. az erdei szakmunkások ugyanis különleges körülmények között dolgoznak, s ennek megfelelően egyedi ruhadarabokra, kézvédőkre és fejvédő sisakokra van szükségük.

az intézet utmutatása nyomán elkészült a munkavédelmi kesztyű, amelyben szivacsbetét van, hogy a gépet kezelő erdei munkás ne szenvedjen vibrációs ártalmakat. a kesztyűt téli és nyári változatban állítják elő. kopásálló, vízpergető anyagból készült a nyári és a téli munkaruha, amelyet úgy szabtak, hogy lehetőség szerint sehol se akadjon be a fába, bokrokba. a lombokról le hulló csapadék ellen a dolgozót a ruhán külön műbőr hátfolt védi. nyári és téli munkasapkát is terveztek, mindkettő a sisak alatt hordható. az erdei szakmunkások védősisakja könnyű sulyu, üveg-szövetes poliészterből készült, erre lehet fölszerelni a nyakra hulló csapadékot felfogó tarkóbőrt.

a védőfölszerelések egy részét már sorozatban gyártják./mti/

...-

bb.9. a gyermek és diák étkeztetés vizsgálatának tapasztalatai

1 kf/gg/1e/ok La

1973. augusztus 21.

rövidesen megkezdődik a tanítás; ezért is időszerű az országos kereskedelmi főfelügyelőség most elkészült értékelése, amely a gyermek- és diákétkeztetéssel kapcsolatos széleskörű vizsgálat eredményeit összegezte és a hiányosságok felszámolásáról intézkedett. a gyermek- és diákétkeztetés helyzetét 61 állami vállalat, négy szövetkezet, s 47 egyéb szerv mintegy 600 egységénél vizsgálták. az ellenőrzésben részt vettek a budapesti és a megyei községi szervek is a minőségvizsgáló intézetek munkatársai is.

az országos vizsgálat sok hiányosságot tárt fel, elsősorban a saját kezelésű konyhák munkájában és főleg vidéken, ahol a legtöbb helyen hiányzik az étkeztetés egységes szervezése és ellenőrzése, az élelmezésvezetők többségének nincs szakképzése, megfelelő kereskedelmi ismerete. jórészt ebből adódik, hogy ezeken a konyhákban a gyermekek élettani szükségleteire nem fordítanak kellő gondot, az étlap szegényes, az egyes ételekhez szükséges nyersanyagokat nem a meghatározott anyaghányad, hanem a tapasztalati számok alapján kalkulálják. az egyébként is eléggé szűkösen tartott nyersanyagnorma lehetőségeit tovább szűkítik azáltal, hogy a konyhák nagy része még az alapvető élelmiszereket is fogyasztói áron szerzi be a kiskereskedelemtől. a vizsgálat elítéli a saját kezelésű konyhákban azokat a törekvéseket, amelyek szerint az egyébként is alacsony nyersanyagértékű reggeli és tízórai terhére igyekeznek javítani az ebédet.

/folyt.köv./

- 8 -

B.30/ok

bb.9./a gyermek- és diákétkeztetés .... 1. folyt./ok

a legtöbb vizsgált helyen a „magyaros”, ételek vannak többségben a vitamin- és fehérjedusabb ételek rovására. nagyon sok vidéki konyhán egyidejűleg óvodásoknak, iskolásoknak és felnőtteknek is főznek, így nincs mód arra, hogy a különböző koru gyermekek speciális szükségleteit figyelembe vegyék.

azt is tapasztalták, hogy a saját kezelésű konyhák egy részén rendszeresen a megengedettnél lényegesen több adagot főznek, s étkezéshelyiségek hiányában a gyerekek az osztályokban, a játszószobákban esznek. az ellenőrök kifogásolták a konyhák felszereltségi állapotát, a hűtés és melegítés lehetőségének korlátozottságát, a sok kopott, törött, rozsdás, csorba edényt. nem egy helyen állapították meg a közegészségügyi szabályok megsértését.

a vendéglátó vállalatoknál és a gyermekélelmezési vállalatnál jóval kedvezőbb a helyzet. a vendéglátó vállalatok gyermek- és diákélelmezési konyhái - néhány kivételtől eltekintve - megfelelően ellátják feladatukat, és fokozták a kiszolgálás kulturáltságát. ezeken a konyhákban kellő gondot fordítanak a higiéniai előírásokra, s a legtöbb helyen hosszabb távra készítenek étlaptervet, így jóval ritkább az egyes ételek ismétlődése, gazdagabb a választék, jobb az ellátás.

az illetékes kereskedelmi felügyelőségek és az okf a vizsgálatok alapján annakidején megbüntették a hiányosságokért felelős személyeket; 19 dolgozót figyelmeztettek, 74-et összesen csaknem 50 000 forint pénzbírsággal sújtottak, 28 esetben vállalati eljárást indítványoztak és négy bünvádi eljárást kezdeményeztek. ezen túlmenően javasolták a belkereskedelmi minisztériumnak, hogy az illetékes szerveknél kezdeményezze a korszerűtlen sajátkezelésű konyhák fokozatos átadását a szakszerűen dolgozó vendéglátó vállalatoknak.

az ellenőrzés nyomán az okf időszerű és célszerűnek tartja az új nyersanyagnormákhoz igazodó és a szükséges élettani tényezőket figyelembe vevő egységes receptkönyv kiadását a gyermek- és diákélelmezési konyhák részére./mti/

...-

vB.40/ok

- 9 -

bb.10. elhunyt krasznai istván

gk/zs/ok la

1973. augusztus 21.

nyugdíjas rendőr alezredes, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje, a hazafias népfront ix. kerületi bizottságának tagja. hamvasztás előtti bucsuztatása katonai tiszteletadással augusztus 24-én 15 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

az mszmp ix. kerületi bizottsága

a hazafias népfront ix. kerületi bizottsága

a budapesti rendőr-főkapitányság pártbizottsága

/mti/

---

bb.11. egymillió köbméter kavics nyékládházáról

vid/ká/ok la

1973. augusztus 21.

a borsod megyei nyékládháza község két nagyterjedésű mesterséges tavából gépesített módszerekkel termelik ki a kavicsot. a tavakon korszerű, nagyteljesítményű kotróhajókat üzemeltetnek. az egyik magyar találmány és pneumatikus szívóberendezéssel működik. a szívófejjel akár husz méter vízmélységből is naponta ezer-öttszáz-kétezer köbméter kavicsot szippantanak a felszínre. az így kibányászott anyagot önjárós és önkirakós uszályok szállítják a kikötőbe, ahonnan a kavics gumiszalagon jut az osztályozó ~~területre~~. nyékládházaiak jól kihasználják a gépeket. kora tavasztól ezidáig kereken egymillió köbméter kavicsot vettek ki a víz alól és szállítottak az ország nagy építkezéseire, így elsősorban a leninváros térségében épülő olefinmű és a kétezer megawattos tiszai erőmű létesítményeinek betonozásához. nyékládházi kavicssal építkeznek kelet-szlovákiában is: kassa, eperjes, poprád, rimaszombat és rozsnó környékén./mti/

---

bb.12. zászlólevonások

k vt/pá/hi/ok ie

1973. augusztus 21.

népköztársaságunk állami zászlaját, amely az alkotmány ünnepe alkalmából két napig lengett az országház előtti kossuth lajos téren, kedden délelőtt ünnepélyes külsőségek között, katonai tiszteletadással levonták az árbócrudról.

a gellérthegy felszabadulási emlékműnél ugyancsak katonai tiszteletadással vonták le a magyar nemzeti lobogót és a nemzetközi munkásmozgalom vörös zászlaját./mti/

10.05/ok

- 10 -

10/05

bb.13. új pedagógusok eskütétele somogyban

vid/ká/ok bs

1973. augusztus 21.

somogyban a szeptember elsején kezdődő új tanítási évben negyven új pedagógus - tanító, tanár és óvónő - kezdi meg működését. az új pedagógusok eskütétele kedden kezdődött a megyében. a korábbi évek gyakorlatától eltérően nem a megyeszékhelyen, hanem a járási székhelyeken, a városokban teszik le az esküt.
/mti/

---

bb.14. kiemelkedő csemegeeszőlő-termés balatonbogláron - csaknem kétszáz mázsát ad hektáronként a cardinal

vid/gné/ká/ok bs

1973. augusztus 21.

a somogy megyei balatonboglári állami gazdaságban teljes erővel szedik a gyümölcsöt és a csemegeeszőlőt. az őszibaracknak több, mint hatvan százaléka már le is került a fákról, s kedden megkezdték a késői érésű fajták szedését. a gazdaságban egyébként a legnagyobb munkát a szőlőszüret adja. a korai csemegefajták közül a csabagyöngyét már leszedték és az hektáronként mintegy százhusz mázsát termelt. szedik már a kedvelt cardinal csemegeeszőlőt is, amely minden eddigi terméseredményt megdöntve hektáronként csaknem kétszáz mázsás hozammal fizet a gondos ápolásért./mti/

---

bb.15. fagyaltmérgezés a xviii. kerületben

1 ro/tr/ok bs

1973. augusztus 21.

augusztus 20-án a mentők a xviii. kerületből 28 személyt szállítottak a kórházba, és a korányi kórházba fagyaltmérgezés tüneteivel. kedden délelőttre - mint a két kórház az mti ügyeletét tájékoztatta - valamennyi beszállított beteg állapota javult, közöttük azoké is, akiknek mérgezése súlyosabb volt. a betegek - akiknél az orvosok ugynevezett salmonellózis tüneteket tapasztalnak - többnapos ápolásra szorulnak.

az esettel kapcsolatban a budapesti köjál osztályvezetője dr.kun lászló elmondotta:

- a betegek kikérdezése nyomán a köjál a xviii. kerület vörös hadsereg útja 73 szám alatti bende józsef cukrászdában készült, illetve fogyasztott fagyaltokra gyanakodnak. a köjál szakemberei jelenleg folytatják a mérgezés körülményeinek kivizsgálását, s vétkesek példamutató felelősségrevonása nem marad el. ez az eset szükségessé teszi, hogy a fagyaltelállítók és értékesítők még nagyobb gondossággal és figyelemmel járjanak el, mert hosszú évek tapasztalata is igazolja, hogy a fagyaltmérgezés elkerülhető./mti/

11.40/ok

- 11 -

10/11

bb.16. biszku béla fogadta pokriskin marsallt

k vt/tr/ok bs

1973. augusztus 21.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kedden délelőtt a központi bizottság székházában fogadta a.i. pokriskin légimarsallt, a szovjetunió háromszoros hőst, a magyar honvédelmi szövetség szovjet testvérszervezete, a doszaa, központi bizottságának hazánkban tartózkodó elnökét. a szívélyes, baráti légkörben lezajlott találkozón résztvett papp dezső, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese és kiss lajos vezérőrnagy, az mhsz főtitkára is./mti/

---

bb.17. küldöttség kairóból

gk/ok bs

1973. augusztus 21.

az mszmp budapesti bizottságának meghívására kedden néhány napos látogatásra hazánkba érkezett sayed zaki első titkár vezetésével az egyiptomi arab szocialista unió kairói városi bizottságának küldöttsége. a delegációt a ferihegyi repülőtéren katona imre, az mszmp kb tagja, a budapesti pártbizottság titkára fogadta. az érkezésnél jelen volt moustafa ahmed moukhtar, az egyiptomi arab köztársaság budapesti nagykövete./mti/

---

bb 18. bezárta kapuit a békés megyei ipari és élelmiszer-gazdasági kiállítás

vid-ká szb bs

1973. augusztus 21.

bezárta kapuit a békés megyei ipari és élelmiszer-gazdasági kiállítás békéscsabán. a megye első reprezentatív kiállítása várakozáson felüli sikert hozott. a 120 üzem termékbemutatóját tíz nap alatt ötvenezernél többen keresték fel. elismeréssel nyilatkoztak a látottakról a kiállítás külföldi vendégei is./mti/

--

12.40/szb

-12-

vbb 19. megkezdődött az intermetall termékcsere értekezlete

1 sl/gk szb le bs

1973. augusztus 21.

budapesten kedden megkezdődött az intermetall vaskohászati egyeütműködési szervezet 34. termékcsere értekezlete. részt vesznek a tagállamok - bulgária, csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, az ndk és a szovjetunió - küldöttségei, valamint a román metalimport vállalat és a jugoszláv vaskohászati egyeüles képviselői.

áttekintik az első félévi kölcsönös szállítások eredményeit, pontosítják a harmadik és a negyedik negyedévi szállításokra korábban létrejött megállapodásokat és előzetes tárgyalásokat folytatnak a vaskohászati termékek jövő évi cseréjéről. /mti/

---

bb 20. alma szüret szabolcsban

vid-ká szb bs

1973. augusztus 21.

kedden megkezdődött a fehéralma szedése szabolcs-szatmár megye gyümölcskertjeiben. elsőként a balkányi állami gazdaság dolgozói láttak hozzá a batul és a husvéti rozmarin szedéséhez, amelyből mintegy 140 vagon termésre számít a gazdaság. szüretelnek a nyirmadai, a fehérgyarmati, a nyiregyházi és a nyirlugosi állami gazdaságokban és a tiszta, valamint a szamosmenti termelőszövetkezetekben is. az 1500-2000 vagon termés betakarítása a szakemberek becslése szerint szeptember első hetére befejeződik, s akkor - az időjárástól függően - a piros alma, a híres szabolcsi jónatán szedése is megkezdődhet. /mti/

---

vbb 21. új kenyérgyár az új városban

vid-ká szb bs

1973. augusztus 21.

új kenyérgyárat avattak szabolcs-szatmár megye legifjabb városában, nyirbátorban. a 31 millió forint értékű gyár terméivel javítják a városban és környékén élő 50 ezer ember ellátását. naponta mintegy kilencezer kétkilós kenyeret készítenek. a megye legkorszerűbb kenyérgyárában az ünnep utáni első napon megkezdték a próbaüzemelését. /mti/

12.47/szb

-13-

bb 22. a változó magyar falu - megkezdődött a 11. országos szociológiai konferencia pécssett

vid-ká szb bs

1973. augusztus 21.

pécssett kedden megkezdte munkáját az országos szociológiai konferencia, amelyet - a magyar tudományos akadémia szociológiai intézetének közreműködésével - második alkalommal rendezett meg a tudományos ismeretterjesztő társulat.

az orvostudományi egyetem elméleti tőmbjében tartott ülésen - a rendezőszervek nevében - právicz lajos, a tit baranya megyei titkára köszöntötte a résztvevőket, majd bihari ottó akadémikus, az mta dumántuli tudományos intézetének igazgatója megnyitotta az ötnapos tanácskozást. a konferencia hallgatói: szociológusok, néprajzkutatók, történészek, statisztikusok, településtervezők, tanácsi szakemberek, egyetemi oktatók és újságírók.

az évente sorra kerülő tanácskozásoknak az a célja, hogy állandó fórumot teremtsen a hazai szociológiai kutatások új eredményeinek ismertetésére, a tudományos kutatók és a gyakorlati szakemberek széleskörű véleménycseréjére. a több évre tervezett konferenciaorozat központi témája: az ember és környezet. a múlt évben rendezett első tanácskozáson az urbanizáció társadalmi kérdéseit vitatták meg a szociológusok, a mostani konferencia pedig a változó falu problematikáját, közelebbről: a magyar falvak társadalmi és gazdasági szerkezetében végbemenő átalakulását tűzte napirendjére.

a résztvevők négy kérdéscsoportot vitatnak meg a mezőgazdasági termelés és a társadalmi érdekviszonyok, a falu társadalmi szerkezete és kultúrája, a falusi településrendszer, s végül a falu kommunálpolitikája témakörben. a konferencián mintegy husz előadás hangzik el. /mti/

--

vbb.23. halálos közlekedési balesetek, vízi tragédiák - a hétfőge fekete krónikája

1 ró/gk/zs/ok bs

1973. augusztus 21

sok súlyos baleset történt a hét végén:

11-en fulladtak vízbe, az ország területén 176 közúti baleset történt: 8 életveszélyes, 77 súlyos és 71 könnyű sérült volt, 20-an veszítették életüket.

/folyt.köv./

- 14 -

13.00/ok

bb.23./halálos közlekedési .... 1. folyt./ok

lajosmizse határában akbag burhan 42 éves villanyhegesztő, török állampolgár, isztambuli lakos, gépkocsijával áttért a menetirány szerinti baloldalra és üsszeütközött egy vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt, felesége akbag hadiye 29 éves várandós és 4 éves fia, ifj. akbag burhan könnyebben sérült meg.

csirke sándor 16 éves kisbéri lakos jogtalanul használatba vett egy motorkerékpárt s baranya megyei görcsöny községben nekiütközött egy szabályosan közlekedő kétfogatu lovakocsinak. a szerencsétlen fiú olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

borsod megyében, nyékládháza határában vámos györgy 40 éves gépkocsivezető, mezőkövesdi lakos, teherautóval elütötte a kerékpárján haladó pink gábor 57 éves máv-alkalmazott, emődi lakost, aki a helyszínen meghalt. a tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

balázs lászlóné 25 éves gyirmóti lakos a győr-sopron megyei pereszteg községben, személygépkocsijával a vizes úton megcsuszott, s egy fának ütközött. a baleset következtében a vezető és hároméves gyermeke olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. férje és másik gyermeke könnyebb sérülést szenvedett.

heves megyében, gyöngyös és gyöngyössolymos között patócs sándor 21 éves lakatos, gyöngyössolymosi lakos, a sorompó nélküli közúti átjáróban motorkerékpárjával nekiütközött egy szelvénynek. a baleset következtében a motorkerékpár utasa, molnár lászló 22 éves lakatos, gyöngyössolymosi lakos a helyszínen meghalt, patócs sándort súlyos állapotban szállították kórházba.

szabolcs-szatmár megyében a kisvárdai vasútállomás közelében a vasúti sínek közé hajtott kerékpárjával márton gábor 33 éves segédmunkás, kisvárdai lakos és a gyorsvonat halálra gázolta.

személygépkocsijával áttért a menetirány szerinti baloldalra és felszaladt a járdára lászló lajos 36 éves főmérnök, szegedi lakos a xii. kerület istenhegyi út és adonisz utca torkolatánál, s elütötte schumi lajosné 25 éves gépiró, budapesti lakost és kétéves krisztina nevű gyermekét. a baleset következtében a kislány olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. schumi lajosné életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. a gázoló vezetőt a rendőrség őrizetbe vette.

/folyt.köv./

- 15 -

13.10/ok

161340

bb.23./halálos közlekedési .... 2. folyt./ok

pest megyében a százhalombattai lakótelepen ortutay tiber 8 éves gyermek kizuhant a iv. emeleti lakásuk erkélyéről, s a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

szarvason a nyílt strandon fürdés közben a vízbe fulladt botos lászló 49 éves főagronómus, helyi lakos.

csongrád megyében szegvár községben a korogy csatornában fürdőtt és vízbe fulladt pataki anna 11 éves iskolai tanuló.

tiltott helyen fürdőtt a dunában a komárom megyei ács községben lencse lászló 14 éves ipari tanuló s a vízbe fulladt.

/mti/

---

bb.24. időjárásjelentés

1973. augusztus 21.

ok bs

a meteorológiai intézet jelenti 12 órakor

a meleg mérséklődik

a skandináv-félsziget irányából két hullámban hideg levegő vonul közép-európa és a fekete-tenger felé. az első hullám kedd reggelre már elérte a szárazföldet. második hullám stockholm-koppenhága vonalig jutott el. a hideg levegő elsősorban a fekete-tenger környékét árasztja majd el, de hatása érezhető lesz a kárpát-medence időjárásában is: a szél megélnkül, a hőmérséklet kissé csökken.

hazánkban hétfőn a nap első felében kevés volt a felhő, csak a déli, délutáni óráktól kezdődött meg a felhőzet növekedése. így 5-14 órára sütött ki a nap. a kaposvár-budapest-nyiregyháza vonaltól északnyugatra sokfelé volt zápor, zivatar. a lehullott csapadék mennyisége három hely kivételével 10 mm. alatt maradt, sopron és győr 10 mm-t, királyrét 12 mm-t jelentett. a nappali felmelegedést a délutáni órákban kezdődött felhőzetnövekedés nem akadályozta, így 30-35 fok között volt a hőmérséklet maximuma. az éjszaka enyhe volt, a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 14-21 fok között volt. a reggeli és a délelőtti órákra a felhőzet megnövekedett, egy-két helyről futó záport jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 23-29 fokig emelkedett. sopronban és szentgotthárdon ebben az időpontban csak 21 illetve 22. fokot mértek a záporos hűtőhatása miatt.

/folyt.köv./

- 16 -

13.22/ok

101350

bb.24./időjárás .... 1. folyt./ok

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 24,7 fok volt, a százéves átlagnál 3,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 28 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 25 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

felhőátvonulások, többfelé záporral, zivattal. kedden mérsékelt, változó irányú, szerdára fokozatosan megélnkül és északnyugatra, északra forduló szél. a hőmérséklet kissé csökken.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23-28 fok között.

a duna vízállása budapesten: 150 cm. vízhozó: 22.0 fok c.

távolabbi kilátások péntek reggelig:

időnként megnövekedő felhőzettel záporok, zivatarok várhatók. a meleg mérséklődik. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek: 12-17 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek: 22-27 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható./mti/

---

vbb.26. mszbt-küldöttség utazott a szovjetunióba

tr/zs/ok bs

1973. augusztus 21.

a szovjet-magyar baráti társaság meghívására kedden elutazott a szovjetunióba a magyar-szovjet baráti társaság háromtagú delegációja dr. magyar andrásnak, az mszbt országos elnöksége tagjának vezetésével. a delegációt a ferihegyi repülőtéren regős gábor, az mszbt titkára bucsuztatta./mti/

13.25/ok

- 17 -

101350

bb 25. a beföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke augusztus 21-én 13 óráig

1973. augusztus 21.

szb se

1. irányelv a lakóbizottságok működéséről
  2. budapesti zenei hetek
  3. köztársaság-üzem
  4. kisplasztikai biennálé
  5. téli egyetem harkányban
  6. telefondoktor
  7. német hajszárító
  8. erdei munkaruha
  9. diákétkeztetés
  10. elhunyt krasznai istván
  11. kavics nyékládházáról
  12. zászlólevonások
  13. új pedagógusok
  14. csemegeeszőlő
  15. fagyaltmérgezés
  16. biszku fogadta pokriszki küldöttség kairóból
  18. bezárta kapuit a mezőgazd. vásár
  19. intermetall ülés
  20. almaszüret
  21. kenyérgyárat avattak
  22. szociológiai konferencia pécsen
  23. közlekedési balesetek
  24. időjárásjelentés
  25. hírjegyzék
- /mti/

bb 27. dr. gamal el-din moukhtar

1973. augusztus 21.

k ro/tr szb zs

egyiptomi kulturálisügyi miniszterhelyettes rosta endrének, a kulturális kapcsolatok intézete elnökének meghívására néhánynapos látogatásra budapestre érkezett. /mti/

bb 28. halállal végződött a verekedés

1973. augusztus 21.

1 ro/tr szb zs bs

súlysápon dobos ferenc 31 éves foglalkozás nélküli helyi lakos a kerítésen át bemászott szabó sándor 40 éves súlysápi lakos házának udvarára. tettlegességgé fajuló szólváltás keletkezett: szabó sándor villannyíllel többször fejbe sújtotta dobos ferencet, aki a helyszínen meghalt. szabó sándort a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

13.52/szb

--

-18-

bb.29. ifjúsági butorbolt nyílt a bacsó béla utcában

t kf/gk/ie/ok bs

1973. augusztus 21.

a butorértékesítő vállalat - a könnyűipari minisztérium támogatásával - megállapodott több butoripari üzemmel a mostaniaknál olcsóbb, a fiatalok ízlésének, igényeinek és keresetének megfelelő szobaberendezések gyártására. a program során a zala, a kanizsa, a tiszta, a cardo és bubiv jelenlegi sorozataiból hét nyolctéle - ezeken belül is variálható - ifjúsági lakószobát készít. a kék, a narancssárga, a zöld, a piros színű felületkezeléssel. a szobaberendezések nagy előnye az is, hogy nem drágábbak 15 000 forintnál. a marina és az emese például 12-13 ezer forint, a bendzsó 13 800 forint, a tavasz 14 883 forint.

a fiataloknak szánt butorok árusítására a butorért külön üzletet nyitott kedden budapestem a bacsó béla utca 49. szám alatt. a megnyitón elmondották, hogy az ifjúsági butorösszeállításokból még az idén mintegy 50 millió forint értékű kerül forgalomba. az ifjúsági butorboltban a tiszta butorgyár termékeit bármilyen összeállításban, akár elemenként is azonnal szállítják, a többi üzem szobaberendezéseire rövid, legfeljebb néhány hetes határidőre előjegyzést vesznek fel. az ifjúsági szobaberendezéseket a fővároson kívül miskolcon, debrecenben, szegeden, veszprémben és székeshérvárott a legnagyobb butorüzletek külön ifjúsági osztályon árusítják. /mti/

bb 30. isaeli elinewinga,

tr szb ie bs

1973. augusztus 21.

tanzánia víz- és energiaügyi minisztere, aki az országos vízügyi hivatal vendégeként eredményes vízügyi együttműködési tárgyalásokat folytatott hazánkban, elutazott budapestről. /mti/

13.55/szb

-19-

bb.31. sajtótájékoztató a vöröskeresztnél az önkéntes ápolónők képzéséről

t vt/gg/zs/ok bs

1973. augusztus 21.

szervezeti és szakmai változásokat vezetnek be az önkéntes ápolónők képzésében, amely jelenlegi formájában 25 esztendővel ezelőtt, 1948-ban indult meg - jelentette be keddi sajtótájékoztatóján dr. gyűszű miklós, a magyar vöröskereszt főtitkár-helyettese. hazánkban az utóbbi negyedszázadban hétezer önkéntes ápolónőt képeztek ki. munkájukra, segítségükre főként akkor van szükség, ha valamilyen nagyobb baleset következik be, tömeges sérüléssel. ilyenkor viszonylag rövid idő alatt kell ellátni a sérülteket, amikor az egészségügyi intézmények dolgozóinak létszáma általában kevés.

a jövőben szeretnék felhasználni a nővéreket például az egészségügyi felvilágítás, az elsősegély nyújtók képzésében. mindezek figyelembe vételével gondoskodnak az önkéntes ápolónők szakmai képzéséről és a tovább képzéséről.

kisérletképpen megkezdik - egyelőre csak a fővárosban - tömeges balesetnél „bevethető”, elsősegély nyújtó területi brigádok kiképzését, medikusok részvételével./mti/

bb.32. megnyitlak a kőszegi „mini gyümölcsboltok,,

vid/kz/ok bs

1973. augusztus 21.

megnyitlak kőszegen a „mini gyümölcsboltok,, régi szokás a gyümölcsösökkel övezett kisvárosban, hogy a kerttulajdonosok lakóházuknál maguk árúsítják termékeiket. a kirándulók szívesen vásárolják a friss, jóízű hegyi gyümölcsöket. régen - s némely háznál még ma is - nagymamák, nagypapák, ültek a gyümölcsös ládák, kosarak mellett és kiszolgálták a vevőket. a legtöbb helyen ma már önkiszolgálásra tértek át. a vásárlók maguk mérlik zacskóba a kívánt árut s az ellenértéket a perselybe dobják./mti/

14.35/ok

- 20 -

14-15⁴⁰

bb.33. a magyar honvédelmi szövetség

k vt/gg/zs/ok bs

1973. augusztus 21.

külföldi testvérszervezeteinek vezetői közül kedden elutazott budapestre günter teller vezérőrnagy, az ndk-beli gst központi vezetőségének elnöke, julius drozd ezredes, a csehszlovákiai svazarm szövetségi bizottságának elnökhelyettese, valamint bojcsó stirjanov, a bolgár dimitrovi komzomol titkára. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren az mhsz vezető munkatársai bucsúztatták./mti/

---

bb 34. művészeti nevelők nemzetközi szövetségének kongresszusa

1 ró /gg-ju zs bs

1973. augusztus 21.

a vizuális esztétikai nevelés személyiségformáló szerepének vizsgálata során újabb eredményeket biztosító sokrétű összmunka bontakozott ki. a kongresszus ajánlásai határozott oktatási, nevelési, szervezési munkaprogramot körvonalaznak a következő évrekre - így értékelte dr. domonkos imre a művészeti nevelők nemzetközi szövetsége /insea/ magyar nemzeti bizottsága elnöke záróelőadásában a 11. európai, afrikai, közel-keleti regionális kongresszus munkáját.

a tanácskozás, amelyen 22 ország képviselőjében 260 külföldi és 100 magyar szakember vett részt, egyhetes program után fejezte be munkáját. a plenáris záróülésen a szekcióvezetők számoltak be a munkabizottságok tevékenységéről, amelyeknek keretében mintegy ötven előadás, hozzászólás hangzott el. a kongresszus résztvevői látogatást tettek a képzőművészeti főiskolán és a nemzeti galériában, felkeresték a zánkai uttörővárost, ahol megtekintették az uttörők képzőművészeti kiállítását./mtu/

..-

bb 35. százhuszonöt éves a zalaegerszegi egészségügyi szolgálat

vid-ju fm bs

1973. augusztus 21.

a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén az 1. sz. zalaegerszegi megyei kórház tevékenységéről tárgyalt. dr. szilvás rudolf kórházigazgató főorvos megemlékezett arról, hogy zalaegerszegen 125 évvel ezelőtt kezdte meg működését az egészségügyi szolgálat, azaz 125 éve hozták létre a mai korszerű kórház elődjét.

/ folyt. köv./

15.17/ju

- 21 -

bb 35. / százhuszonöt éves ... 1. folyt./-ju

az évforduló alkalmából az idén orvos-gyógyszerész napokat rendeznek, tudományos tanácskozásokon értékelik a kórház fejlődését és megvitatnak számos egészségügyi problémát. a jubileum alkalmából kórház történeti kiállítást is rendeznek.

a végrehajtó bizottság megállapította: a zalaegerszegi megyei kórház nagyarányú fejlődést ért el, azonban 33-mal kevesebb orvos, 53-mal kevesebb egészségügyi dolgozó áll a gyógyítás szolgálatában mint amennyire szükség lenne. ennek egyik oka, hogy a fiatal orvosok részére a kórház nem tud elegendő lakást biztosítani. megoldásként egy orvos-nővér szálló felépítését javasolják. a zalaegerszegi 1. sz. megyei kórház több mint 150.000 lakost számláló terület egészségügyi központja, de néhány szakterületen megyei, sőt megyén kívüli feladatokat is ellát. rendelőintézeti rendszere viszont a város nyolc különböző pontján helyezkedik el. a végrehajtó bizottság és az egészségügyi szervek egyetértettek abban, hogy a tervezett új rendelőintézetet a kórház területén kell felépíteni, így hatékonyabb lesz majd a gyógyító munka. /mti/

--

bb 36. sikeresen zárultak a szegedi ünnepi hetek - nyolcvanezer néző a szabadtéri játékokon

vid/fm-ju bs

1973. augusztus 21.

befejeződött az idei szegedi ünnepi hetek gazdag esemény sorozata. az ez alkalomból készült „gyorsmérlegről”, papp gyula, a szegedi városi tanács elnökhelyettese, a fesztivál intézőbizottság elnöke tájékoztatta kedden a sajtó képviselőit. elmondotta, hogy az idei ünnepi hetek a korábbiaknál is szívesebb, változatosabb programot nyújtottak a látogatóknak. a másfél hónap alatt - a becselések szerint - 470.000 hazai és külföldi vendég érkezett a városba. tizenegy különvonat és több mint 200 különautóbusz futott be szeged pályaudvaraira. az idegenvezetők 154 csoportot kísértek városnéző sétákra.

/ folyt. köv./

15.27/ju

-22 -

M-1605

bb 36. / sikeresen zárultak ... 1. folyt./-ju

a színházművészet dóm-téri „népstadionjában”, az idén tartották meg a tizenötödik évadot a szegedi szabadtéri játékok 1959-ben történt felújítása óta. az impozáns környezetben, a technikailag kitűnően felszerelt hatalmas színpadon ez alkalommal hét bemutatót tartottak 17 előadással, mintegy 80.000 néző előtt. ez azt jelenti, hogy átlagosan több mint 4.500-an tekintették meg egy-egy előadást. az időjárásra sem lehetett panasz, mindössze egy előadást zavart meg az eső.

sikeresek voltak a kiegészítő rendezvények is, elsősorban vonatkozik ez az ujszegedi szabadtéri színpadon megrendezett nemzetközi szakszervezeti néptánc-fesztiválra, amelyen a hazaiakon kívül szovjet, bolgár, lengyel, csehszlovák, jugoszláv és román együttesek léptek fel, majd a dóm téren „hegyen-völgyön lakodalom”, című gálaesten bucsuztak el a közönségtől. tízezer fiatalit vonzott a tiszaparti városba az ország minden részéből a szegedi kis vit a látványos ifjúsági karnevállal, a parádés tiszaparti tűzijátékkal. az utóbbi évek hagyományait követve 15 képzőművészeti és közművelődési kiállítást rendeztek. közülük is kiemelkedett a tizennegyedik szegedi nyári tárlat mintegy 200 művész 350 alkotásának bemutatásával. a délalföld élelmiszergazdaságának fejlődését reprezentáló „alföldi élelmiszergazdaság, 73”, című kiállítást, - amelyen 134 hazai és jugoszláv gazdaság, üzem, vállalat mutatta be termékeit, 32.000 érdeklődő tekintette meg. ezenkívül a pedagógiai nyári egyetem, a zenei rendezvények, - mint például az orgonahangversenyek, - valamint a különböző nemzetközi sportversenyek egyaránt méltó kiegészítői voltak a szabadtéri játékoknak. /mti/

--

bb 37. évadnyitó társulati ülés négy budapesti színházban

t nm/gk-ju zs la

1973. augusztus 21.

négy fővárosi színházban tartották kedden évadnyitó társulati ülést. a nemzeti színház ülésén - emlyen részt vett dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes és dr. malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályának vezetője is - marton endre igazgató-főrendező köszöntötte a társulat tagjait. a megjelentek néma felállással emlékeztek meg a közelmúltban elhunyt ilku pál művelődésügyi miniszterről és somogyi erzsi színművésznről. / folyt. köv./

16.25/ju

-23 -

M-1605

bb 37. / évadnyitó társulati ... 1. folyt./-ju

marton endre beszámolt arról, hogy a nemzetitől megvált iglódi istván, babarczy lászló, bessenyei ferenc. új tagok: konrád antal, aki a fővárosi operettszínháztól érkezett és nagy lászló, aki az idén végezte el a színművészeti főiskola rendezői tagozatát az ország első színházában egyébként több vendégrendező is dolgozik majd, köztük szinetár miklós, székely gábor, félis lászló és zsámbéky gábor.

az 1973-74-es évadban ^{több} új magyar színpadi alkotást tűznek műsorra. szeptember 15-én tartják az első bemutatót hubay miklós új drámájából. a ,, színház a cethal hátán,, az első magyar dráma, a ,, balassi menyhárt árultatása,, megszületésének valószínű történetét rekonstruálja, mához szóló tanulságokkal. horthy és hitler utolsó találkozásának föllevenítésére vállalkozik nyáradi gábor dokumentumdrámája. adyról szóló, a valóságot a fantasztikummal keverő alkotás galambos lajos műve, a ,, mihály rozália csókja,, a katona józsef színház ugyancsak hazai ősbemutatóval nyit, devecseri gábor ,, odüsszeusz szerelmei,, című költői játékkal. a nemzeti számára készít művet szabó magda és kopányi györgy, s tárgyalások folynak többek között dobozy imrével, cseres tiborral, boldizsár ivánnal is.

továbbra is rendszeresen műsorra kerülnek illyés gyula és németh lászló színpadi alkotásai. az évad magyar bemutatói között találjuk móríciz zsigmond rekonokját és katona józsef bánk bánját.

új kezdeményezés, hogy a nemzeti színház az évad második felében hétfőként a katona józsef színházban klasszikus és kortárs költők estjét rendezi majd meg. első alkalommal csoknai vitéz mihály művei, hangzanak itt el.

a külföldi irodalmat durrenmatt ,, play strindberg,, -je képviseli. ugyancsak előadják még a szovjet jevgenyij svarc ,, mindennapi boldogság,, című felnőtt meséjét, arthur miller ,, a világ teremtése,, című szatiráját. a tervekben szerepel peter weiss hűldeberlínról szóló játéka, az ndk-beli peter hacksnak offenbach operettje, a szép heléna nyomán írt zenés szatirája, ibsen ,, a népgyűlölet,, című drámája, valamint két mai amerikai dráma.

/ folyt. köv./

16.40/ju

- 24 -

MA 10 TO

bb 37. / évadnyitó társulati ... 2. folyt./-ju

a huszonötödik színházban gyurkó lászló igazgató üdvözölte a társulat tagjait, köztük a színházhoz szerződött iglódi istvánt, marsek gabit és a főiskolát most végzett lázár katalint. elmondta, hogy új kezdeményezésként a társulat szeptember 8. és 17. között baranya megyében, nyolc községben vendégszerepel, gyurkó lászló ,, a busképű lovag don quijote de la mancha gyönyörűséges kanadajai és gyönyörű szép halála,, című darabjával. a vendéggjáték új közművelődési utat és formát jelent a színház számára, hiszen a produkciót olyan településekre viszik el, ahol eddig színházi előadást csak alig vagy egyáltalán nem tartottak. a színház egyébként október 21. és 24. között bordeaux-ban lép fel gyurkó lászló ,, szerelmem elektra,, című drámájával. az évad egyik legérdekesebb bemutatójának ígérkezik vörösmarty mihály ,, csongor és tünde,, című drámája.

a mikroszkóp színpadon komlós jános igazgató számolt be a társulat terveiről és mutatta be a kollégáknak a kecskemétről szerződött sas józsefet és a színház új állandó vendégét, hacser józsát. a próbák itt már kedden megkezdődtek. az első előadást szeptember 12-én tartják a ,, tiszta vizet a fejekbe,, című politikai kabaréval, amelyet előzőleg keszthelyen és hatvanban is eljátszanak. november 7-e tiszteletére felújítják ,, a versenylő halála,, című drámát, majd a ,, csendesek a hajnalok,, című játékot tűzik műsorra. terveik között szerepel új szovjet színpadi alkotás bemutatása is.

a józsef attila színház új tagjai: maros gábor, szilágyi tiber, bánási ildikó, bordás gabi. az új diszlettervező csinády istván, az új jelmeztervező pedig kemenes fanni, az első előadást szeptember 8-án tartják; a ,, szókimondó katta,, című zenés játék kerül színre. szeptember 22-én lesz az évad első bemutatója. szigligeti ede liliumfiját seregi lászló rendezésében játsszák majd, maros gáborral, szemes marival, kaló flóriánnal, horváth gyulával és bordás gabival a főbb szerepekben. ezt benedek katalin ,, alattunk a város,, című drámája követi, amelyet berényi gábor állít színpadra. az október 20-i bemutatón kállai ilona, horváth sándor és szilágyi tiber alakítja a főbb szerepeket. /mti/

--

16.50/ju

- 25 -

MA 15

bb 38. fehér Lajos fogadta a mongol vizgazdálkodási minisztert

pá-ju ie La

1973. augusztus 21.

fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese kedden fogadta a hazánkban tartzkodó b. barsz mondol vizgazdálkodási minisztert. megbeszélést folytattak a csaknem két évtizede mongóliában működő magyar vízügyi szakemberek tevékenységéről, a magyar-mongol vízügyi kapcsolatok fejlesztéséről. a szívéllyes, baráti légkörben lezajlott eszmecserén jelen volt dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke és p. sagdarszuren, mongólia budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 39. javul a fagyaltmergezéses betegek állapota - bezárták a cukrászdát

i vt/pá-ju zs La

1973. augusztus 21.

mint közöltük, augusztus 20-án a főváros xviii. kerületéből 28 személyt fagyaltmérgezés tüneteivel a lászló, illetve a korányi kórházba szállítottak a mentők.

az illetékesek tájékoztatása szerint a xviii. kerületi köjál határozatot hozott, amelynek alapján bende józsef cukrászdáját, - ahol a mérgezést szenvedettek a fagyaltot fogyasztották - bezárták. vizsgálják a fagyaltminitákat, s egyidejűleg a betegeknél elvégzik a kórházi laboratóriumi-vizsgálatokat. előreláthatólag néhány nap múlva várható az eredmény. a főváros és a xviii. kerületi köjál szakemberei az együttesen végzett helyszíni szemlén annyit máris megállapítottak, hogy a cukrászdában nem tartották be az élelmezés-egészségügyi előírásokat.

a lászló, és a korányi kórházban kapott kedd délutáni tájékoztatás szerint mind a 28 beteg állapota fokozatosan javul. a lappangási idő és a klinikai tünetek alapján feltételezhető, hogy salmonella fertőzésről van szó. /mti/

--

17,02/ju

- 26 -

NA 17.02

bb 40. záporokkal, zivatarokkal, de nyárias marad az idő

i ni/gk-ju ie La

1973. augusztus 21.

skandinávia felől hűvösebb levegő áramlik a szárazföld belseje felé, hatására a kárpát-medencében is néhány fokkal csökken majd a hőmérséklet péntek reggelig. több lesz a felhő, megélnkül az északnyugati, északi szél. a légmozgás valószínűleg megszünteti a levegő átlagosnál nagyobb páratartalmát, felfrissíti a levegőt. az átvonuló felhőzetből főként a kaposvár-budapest-nyiregyháza vonaltól északra várható záporosók, zivatarok. a változékonyság ellenére az évszaknak megfelelő, tehát nyárias lesz az időjárás. a hajnali hőmérsékletek 12-17 fok között alakulnak, nappal a kevesebb nap-sütés miatt a fölmelegedés nem éri el a 30 fokot, 23-28 fok között alakulnak a csúcstértékek. /mti/

--

bb 41. átadták a debreceni orvostudományi egyetem új elméleti tömbjét

vid-ju fm La

1973. augusztus 21.

a debreceni orvostudományi egyetem új elméleti tömbjét - amelynek építését 1970-ben kezdte meg a hajdu-bihar megyei állami építőipari vállalat, - kedden adták át rendeltetésének. a 126 millió forintos költséggel létrehozott elméleti tömbben kapott helyet többek között, a biokémiai, a biofizikai, a biológiai, az egészségügyi szervezési és a marxizmus - leninizmus intézet, valamint a központi kutató laboratórium és előadó terem.

az átadási ünnepségen megjelent dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. medve lászló, az mszmp kb alosztályvezetője és gurbán györgy, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának titkára. dr. kesztyűs loránd rektor köszöntő szavai után dr. szabó zoltán miniszter mondott ünnepi beszédet. ezt követően dr. kesztyűs loránd rektor köszönte meg a tervezők és a kivitelezők munkáját, majd az egészségügyi miniszter kitüntetésekkel adta át. /mti/

--

17.10/ju

-27 -

NA 17.02

bb 42. komplex szarvasmarha tenyésztési program nógrád megyében -
ülést tartott a nógrád megyei tanács vb

vid-ju kz la

1973. augusztus 21.

komplex szarvasmarha tenyésztési programot fogadott el
keddi ülésén a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága.
az állattenyésztésnek nógrád megyében régi hagyományai vannak,
s a mezőgazdasági tevékenységből származó bevételek több mint
husz százaléka ma is a szarvasmarha tenyésztésből adódik.

a szarvasmarha tenyésztés fellendítésére hozott kormány-
intézkedések nógrád megyében is kedvező visszhangot keltettek.
hatásukra az ágazat korábbi veszteségessége megszűnt, létre-
jöttek a feltételei egy távlati - 1985-ig szóló - terv kidol-
gozásának és végrehajtásának. a végrehajtó bizottság keddi ülésén
elfogadott komplex fejlesztési terv előírja, hogy mindenké-
előtt a rendelkezésre álló istállók jobb kihasználtságára kell
törekedni. a tehénállományt évente négy százalékkal, 1985-ig
összesen huszonöt százalékkal növelik.

a terv részletes előírásai szerint a tejtermelést 1975-
ig 25, 1985-ig 62 százalékkal emelik. nagy súlyt fektetnek
a tömegtakarmány termesztés, a rét- és legelőgazdálkodás
gyorsított fejlesztésére, megkezdik a tehénistállók rekonstruk-
cióját. a testület rámutatott, hogy a komplex terv végrehajtásá-
nak nélkülözhetetlen feltétele a mezőgazdasági üzemek, az
állategészségügy, a feldolgozóipar és a kereskedelem szo-
ros együttműködése. hátráltatja a fejlődést az állattenyésztő
üzemek vezetésének alacsony színvonala, ezért sürgős szükség van
hozzaértő szakemberek kinevelésére, az állattenyésztők munka-
és életfeltételeinek alapos megjavítására. a végrehajtó bizottság
anyagilag is támogatja a közös gazdaságok ágazati - s ezen
belül szakosított - együttműködését, ezenkívül elhatározta,
hogy néhány termelők szövetkezetben elősegíti szarvasmarha te-
nyésztő mintagazdaság létrehozását. felkérte a termelők szövet-
kezeteket, támogassák a komplex fejlesztési terv végrehajtá-
sát, határozzák meg saját legsűrűsebb teendőiket a szarvas-
marha tenyésztés fellendítésére, keressék a módját üzemi társulások,
egyesülések megalakításának. a vb határozata sze-
rint gondoskodni kell a fejlesztés feldolgozó-ipari és keres-
kedelmi feltételeinek megteremtéséről. a többi között a pásztói
tejüzemet napi 60-80 000 liter tej, és ötven mázsa vaj feldol-
gozására teszik alkalmassá egy 1975-re elkészülő új üzem évente
6.500 vágómarhát dolgoz majd fel, a megye kereskedelmi hálózatában
pedig korszerű hűtláncot hoznak létre. /mti/

--

17.20/ju

- 28 -

M 17⁴⁰

bb 43. két nap alatt több mint 450 gépkocsikár

kp/gg-ju ir ls

1973. augusztus 21.

a kétnapos ünnepen szinte valamennyi magángépkocsi
az országuton volt, így szinte érthető, hogy az állami
biztosító gépjármű kárrendezési igazgatóságán szomorú
rekordot regisztráltak. több mint 450 gépkocsitulajdonos
jelentette be, hogy összetört az ünnep alatt a kocsija.
a legtöbb kárt a követési távolság meg nem tartása és a
gyorshajtás okozta, a károk zöme 4-5 ezer forint között
van, több mint negyven gépkocsi azonban működésképtelenné
vált. /mti/

--

bb 44. a 85 éves ton duc thang köszöntése

pá-ju zs la

1973. augusztus 21.

Losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban kö-
szöntötte ton duc thang-ot, a vietnami demokratikus köztársá-
ság elnökét, a vietnami hazafias front központi bizottsága el-
nökségének elnökét 85. születésnapján. táviratban fejezte ki
jókívánságait káliai gyula, a hazafias népfront országos
tanácsának elnöke is. /mti/

--

bb 45. csehszlovák kartográfiai kiállítás

t mm/pá-ju zs la

1973. augusztus 21.

hétfőn a budapesti csehszlovák kultúrában térképé-
szeti kiállítás nyílt. az augusztus 28-ig nyitvatartó bemu-
tatót, amelyen térképeket, földgömböket, plasztikus térké-
peket tekinthetnek meg az érdeklődők dr. Ivo Caslavka, a prágai
kartográfiai vállalat főszerkesztője nyitotta meg. /mti/

--

17.40?/ju

- 29 -

M 17⁴⁰

bb 46. nguyen phu soai,

pá-ju zs la

1973. augusztus 21.

a dél-vietnami köztársaság új magyarországi nagykövete budapestre j érkezett. a nagykövetet megérkezésekor tóth raymond, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője üdvözölte. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1973. augusztus 21.

mai bb 31. sz. hírünk / sajtótájékoztató .../ 2. bek.
2. sorában a szöveg helyesen:

... az egészségügyi felvilágosításban az első segély...

/mti/

--

bb 47. a belpolitikai szerkesztőség hírjegyzéke 13 órától 18 óráig:

-ju la

1973. augusztus 21.

26. mszbt küldöttség utazott a szovjetunióba
27. dr. gamal el-din moukhtar
28. halállal végződő verekedés
29. ifjusági butorbolt
30. elutazott a tanzániai vízügyi miniszter
31. sajtótáj. a vöröskeresztnél
32. ,, mini gyümölcsboltok,, kőszegen
33. mhsz vendégek utaztak el
34. művészeti nevelők nemzetközi szövetségének kongresszusa
35. 125 éves a zalaegerszegi egészségügyi szolgálat

/ folyt. köv./

18.30/ju

- 30 -

M 1840

bb 47. / a belpolitikai ... 1. folyt./-ju

36. bezárultak a szegedi ünnepi hetek
37. évadnyitó társulati ülések budapesti színházakban
38. fehér lajos fogadta a mongol vizgazdálkodási minisztert
39. javul a fagyaltmérgezéses betegek állapota
40. nyárias marad az idő
41. a debreceni orvostudományi egyetem új elméleti tömbje
42. a nógrád m. tanács vb ülése
43. gépkocsikárok
44. a 85 éves ton duc thang köszöntése
45. csehszlovák kartográfiai kiállítás
46. új délvietnami nagykövet érkezett
47. hírjegyzék

/mti/

--

bb 48. meghalt dutka mária

-ju la

1973. augusztus 21.

megrendülten tudatjuk, hogy dr. dutka mária, rózsza ferenc-díjas újságíró augusztus 19-én váratlanul elhunyt.

művészettörténész volt és újságíró, s e két fogalom nála szétválaszthatatlan egységbe forrott. hitte és vallotta, hogy a művészet igazáért, és azért, hogy ez az igazság mindenki közkinccsává legyen, a toll nélkülözhetetlen fegyver. hűen ehhez az elvhez végezte újságírói, kritikai munkáját több mint két évtizeden át a magyar nemzetnél, és tette ezt - immár nyugállományban is - szinte élete utolsó percéig.

fájdalommal gyászoljuk, szeretettel emlékezünk rá.

ok temetéséről később történik intézkedés.

a magyar nemzet szerkesztősége,
lapkiadó vállalat,
a magyar újságírók országos szövetsége,
a magyar képzőművészek szövetsége,
a magyar népköztársaság művészeti
alapja.

/mti/

--

19.00/ju

-31-

M 1905

bb 49. fazekas jános elutazott budapestről

gk-ju zs la

1973. augusztus 21.

fazekas jános, a román kommunista párt végrehajtó bizottságának tagja, a román szocialista köztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, aki hazánkban töltötte szabadságát kedden elutazott budapestről. fazekas jános magyarországi tartozkodása során találkozott és megbeszéléseket folytatott a párt és a kormány több vezetőjével, megtekintett ipari, mezőgazdasági üzemeket és ismerkedett budapest és több vidéki városunk nevezetességeivel. fazekas jánost a ferihegyi repülőtéren óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára bucsuztatta. jelen volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

bb 50. időjárásjelentés

-ju la

1973. augusztus 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. augusztus 21-én, kedden este:

a meleg mérséklődik

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, többfelé záporral, zivatarral. fokozatosan megélnkülő, északnyugati, északi szél. a hőmérséklet kissé csökken, várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23-28 fok között. /mti/

21.00

NA 2/11

- 32 -

bb. 51. hatvannégyen kerültek kórházba a pestlőrinci fagyaltmérgezés következtében

1/ms/pá/rj la

1973. augusztus 21.

a fővárosi mentőktől, valamint a lászló és a korányi kórháztól kapott tájékoztatás szerint kedd estig több mint kétszeresére emelkedett a xviii. kerületi fagyaltmérgezés következtében kórházba szállított betegek száma. a lászló kórházban, ahova 20-án 22 beteget vittek be, kedden este már 56 fagyaltmérgezettet ápoltak, a korányi kórházban fekvő betegek száma pedig hatról nyolcra emelkedett. összesen tehát 64 ember egészsége károsodott a fagyaltmérgezés következtében. /mti/

--

bb. 52. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

la/rj

1973. augusztus 21.

48. meghalt dutka mária
49. elutazott fazekas jános
50. időjárásjelentés
51. fagyaltmérgezés
52. hírjegyzék

/mti/

--

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
szerkesztő: lakatos erzsébet

- v é g e -

NA 2/12

21.10

- 33 -